

En länsstyrelse underrättade part om ett beslut, som var verkställbart från beslutets dag, genom delgivning med stämningsman. Länsstyrelsen kritiseras för att inte ha skickat underrättelsen i ett vanligt brev

Beslutet i korthet: Länsstyrelsen skulle underrätta en part om ett beslut som var verkställbart från beslutets dag. Det har inte ansetts godtagbart att underrättelsen skedde genom att beslutet skickades till polisen för delgivning med stämningsman. Länsstyrelsen kritiseras för att inte ha skickat underrättelsen i ett vanligt brev.

Anmälan

AA framförde i en anmälan klagomål mot Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Polismyndigheten i Västra Götaland och Förvaltningsrätten i Jönköping. Han uppgav i huvudsak följande. Han ägde några katter, några rashönor, en tupp, tre ankor och en påfågel. Efter att ha misshandlats i hemmet av en rånare lades han in på sjukhus. Hans granne erbjöd sig att se efter djuren. Medan han var inlagd beslutade länsstyrelsen att omhänderta hans djur. Ett par poliser underrättade honom om detta på sjukhuset. Han överklagade beslutet med sjukhuspersonalens hjälp och begärde inhibition. Länsrätten biföll inhibitionsyrkandet och ändrade senare länsstyrelsens beslut. Polisen hade emellertid redan sålt hans djur. När han kom hem från sjukhuset påträffade han ett par av katterna döda. Polismännen hade missat dessa när de hämtade djuren. De djur som sålts hade han inte återfått.

Utredning

Handlingar från länsstyrelsen och förvaltningsrätten begärdes in och granskades. Av utredningen framgick följande.

Den 11 februari 2011 anmälde polisen till länsstyrelsen att AA var inlagd på sjukhus. Länsstyrelsen beslutade samma dag enligt 32 § 2 p djurskyddslagen (1988:534) att omedelbart omhänderta samtliga katter som fanns hos AA och lämnade över ärendet till polisen för omedelbar verkställighet. Den 16 februari 2011 beslutade länsstyrelsen att även omedelbart omhänderta samtliga fåglar

som fanns hos AA. AA fick genom beslutet samtidigt tillfälle att yttra sig över vad som skulle ske med djuren.

Den 24 februari 2011 beslutade länsstyrelsen enligt 34 § djurskyddslagen att samtliga omhändertagna katter och fåglar genom polisens försorg skulle säljas eller på annat sätt överlåtas eller, om det inte var möjligt inom två veckor, avlivas. I beslutet skrev länsstyrelsen att det gällde omedelbart även om det överklagades. Länsstyrelsen förordnade samtidigt att AA skulle delges beslutet genom stämmingsman. Beslutet skickades samma dag till polisen för delgivning och verkställighet. I den gemensamma begäran antecknades att AA var inskriven på Kärnsjukhuset i Skövde. AA delgavs beslutet den 2 mars 2011. Polisen sålde djuren den 6 mars 2011. Den 7 mars 2011 överklagade AA beslutet och begärde s.k. inhibition. Den 9 mars 2011 förordnade förvaltningsrätten att länsstyrelsens beslut den 24 februari 2011 tills vidare inte skulle gälla. I dom den 18 mars 2011 beslutade förvaltningsrätten att upphäva länsstyrelsens beslut av den 24 februari 2011 samt förordnade att de omhändertagna djuren skulle överlämnas till AA. De nya djurägarna förklarade sedermera på förfrågan av polisen att de inte var intresserade av att återlämna de överlåtna djuren.

Muntliga upplysningar inhämtades från länsveterinären BB. Ärendet remitterades därefter till länsstyrelsen som anmodades att utreda och yttra sig över vilka överväganden som gjordes beträffande sättet för underrättelse till AA om innehållet i beslutet den 24 februari 2011.

Länsstyrelsen, genom länsöverdirektören CC, framförde följande.

Redogörelse för ärendet

Inför beslutet den 24 februari 2011 om vad som ska ske med de omhändertagna djuren underrättade länsstyrelsen AA om innehållet. Underrättelsen expedierades från länsstyrelsen den 16 februari 2011. Underrättelsen delgavs AA den 17 februari 2011 medelst stämmingsman.

Länsstyrelsen delgav AA beslutet från den 24 februari 2011 med stämmingsman. Detta för att ånyo säkerställa att AA personligen fick ta del av beslutet på snabbaste och säkraste sätt.

AA delgavs beslutet inte förrän den 2 mars 2011.

Överväganden som länsstyrelsen gjort

Vid beslut om vad som ska ske med omhändertagna djur arbetar vi utifrån en rutin som baseras på en helhetsbedömning där olika faktorer vägs samman. I bedömningen ingår bl.a.

- djurägarens ansvar och ansvarstagande för djuren,
- djurägarens kostnader för de omhändertagna djuren eller i fall djurägaren inte kan betala samhällets kostnader,
- hur länge det är rimligt för djurens bästa att sitta på en temporär uppställningsplats och
- rättssäkerheten.

När vi beslutar om delgivningsform gör vi det utifrån en helhetsbedömning. Det har visat sig ofta vara svårt att få beslut delgivna via sjukhuset, alltså via sjukhusets personal. Vår erfarenhet är att delgivning genom stämmingsman är det

avgjort bästa sättet när personer ligger på sjukhus och det är angeläget att delgivning sker snabbt och säkert.

I detta fall fanns det inga indikationer som gjorde att vi övervägde att göra på ett annat sätt. Anledningen till att vi valde att delge AA med stämningsman var således att i görligaste mån säkerställa att AA personligen fick ta del av dels underrättelsen från den 16 februari och beslutet den 24 februari, eftersom han var inlagd på sjukhus och inte kunde nås i hemmet.

AA inkom med ytterligare skrivelser samt yttrade sig över remissvaret.

I ett beslut den 2 oktober 2012 anförde *JO Lindström* följande.

Bedömning

Av AA:s skrivelser till JO framgår att avsikten med hans anmälan har varit att få hjälp med att få tillbaka sina djur. Jag vill därför inledningsvis nämna att JO inte kan ändra eller upphäva domstolars eller myndigheters beslut. JO tar som regel inte ställning till om ett beslut är riktigt i sak och uttalar sig inte heller om bedömningar i domar och beslut. Min granskning har därför inte gällt de domar och beslut som meddelats enligt djurskyddslagen.

JO:s granskning avser främst en kontroll av att myndigheterna har följt de regler som gäller för förfarandet. Utredningen i detta ärende har huvudsakligen gällt länsstyrelsens handläggning av underrättelsen till AA om beslutet den 24 februari 2011 om vad som skulle ske med de omhändertagna djuren. Av utredningen framgår att AA delgavs beslutet den 2 mars 2011, dvs. först sex dagar efter att det meddelades.

Av 21 § förvaltningslagen (1986:223), FL, framgår att en myndighet vid myndighetsutövning mot enskild ska underrätta parter om innehållet i slutliga beslut, om det inte är uppenbart obehövligt. I paragrafens tredje stycke föreskrivs att myndigheten bestämmer om underrättelsen ska ske muntligt, genom vanligt brev, genom delgivning eller på något annat sätt.

Bestämmelsen i 21 § FL anger inte när underrättelseskyldigheten ska fullgöras. Det följer emellertid av 7 § samma lag att parten ska underrättas så snart som möjligt. JO har tidigare uttalat att expediering av beslutet ska ske utan dröjsmål (JO 1996/97 s. 143). Om beslutet är verkställbart från beslutets dag, bör parterna underrättas om beslutet genast (se Hellners och Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentar, 3:e uppl., s. 260).

Länsstyrelsen var alltså skyldig att underrätta AA om beslutet genast. För att kunna fastställa när beslutet skulle vinna laga kraft hade länsstyrelsen dessutom att delge AA beslutet. Länsstyrelsen valde att fullgöra dessa båda åligganden genom att skicka beslutet till polisen för delgivning med stämningsman. Det ligger i sakens natur att detta förfarande medförde risk för att AA blev underrättad om beslutet senare än om länsstyrelsen hade skickat det till honom på sjukhuset i ett vanligt brev. Så blev det också av allt att döma – AA fick inte beslutet förrän den 2 mars 2011, alltså sex dagar efter det att beslutet hade meddelats.

Länsstyrelsen har i sitt remissvar redogjort för skälen till att myndigheten valde att skicka beslutet via polisen i stället för att skicka det med posten. Det avgörande för länsstyrelsen har uppenbarligen varit att försäkra sig om ett bevis om delgivning. Skyldigheten att genast underrätta AA om beslutet så att han fick tid på sig att överklaga det innan det verkställdes diskuteras inte i länsstyrelsens remissvar.

Jag kan förstå om länsstyrelsen gjorde den bedömningen att stämmingsmannadelgivning var det säkraste sättet att få ett bevis om delgivning. Och om det hade varit fråga om ett beslut som inte fick verkställas förrän det vunnit laga kraft, skulle jag inte ha haft några invändningar mot att underrättelsen enligt 21 § FL skedde via polisens stämmingsman. Men länsstyrelsens beslut av den 24 februari 2011 kunde verkställas från och med den 24 februari 2011. Därför anser jag att länsstyrelsen gjorde fel när den underrättade AA om beslutet via polisen. Länsstyrelsen borde ha skickat beslutet till AA i ett vanligt brev och förtjänar kritik för att så inte skedde.

Vad som i övrigt kommit fram i ärendet ger inte anledning till någon ytterligare åtgärd från min sida.